

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 12. kesäkuuta 2024
(OR. en)

11121/24

FISC 136
ECOFIN 708
ONU 77

ILMOITUS

Lähettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Asia:	Kansainvälistä veroyhteistyötä koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen tehtävänmäärityksen laatimisesta vastaavan ad hoc -komitean ensimmäinen istunto (New York, 26. huhtikuuta – 8. toukokuuta 2024) – Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Kansainvälistä veroyhteistyötä koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen tehtävänmäärityksen laatimisesta vastaavan ad hoc -komitean ensimmäinen istunto

(New York, 26. huhtikuuta – 8. toukokuuta 2024)

Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

1. YK:n yleiskokouksen 77. istunnossa hyväksyttiin 22. joulukuuta 2023 päätöslauselma 78/230 osallistavan ja tehokkaan veroyhteistyön edistämisestä Yhdistyneissä kansakunnissa. Päätöslauselma hyväksyttiin ääntenenemmistöllä, ja se sai laajaa kannatusta kehitysmailta, erityisesti Afrikan maiden ryhmältä ja G77-ryhmältä. Siinä hahmotellaan prosessia kansainvälistä veroyhteistyötä koskevan YK:n puitesopimuksen laatimiseksi.

2. Uuden monenvälisen verosopimuksen tavoitteena on luoda tehokkaampi ja osallistavampi kansainvälinen verojärjestelmä, jossa otetaan paremmin huomioon kehitysmaiden tarpeet, edistetään avoimuutta ja varmistetaan, että kaikki maat ovat tasavertaisessa asemassa asialistan ja globaalien veropolitiikkojen ja -sääntöjen laatimisessa. Näin pyritään korjaamaan kansainvälisen veroyhteistyön nykyisessä järjestelmässä havaitut epätasapainot ja puutteet.

3. Kansainvälistä veroyhteistyötä koskevan puitesopimuksen tehtävämäärityksen laatii YK:n toimeksiannon perusteella jäsenvaltioiden johtama ja avoin hallitustenvälinen ad hoc -komitea. Ad hoc -komitea piti järjestäytymisistuntonsa New Yorkissa 20.–22. helmikuuta 2024. Tuolloin sovittiin kahdesta varsinaisesta istunnosta toimeksiannon mukaista työtä varten: ensimmäinen 28. huhtikuuta – 8. toukokuuta 2024 ja toinen 29. heinäkuuta – 16. elokuuta 2024. Molemmat istunnot pidetään New Yorkissa ja työ on määrä saattaa tällöin päätökseen. Seuraavassa vaiheessa edistetään neuvotteluja yleissopimuksen tekstistä.

4. Belgian puheenjohtajakaudella korkean tason verotustyöryhmä seurasi säännöllisesti YK:n prosessin edistymistä ja koordinoi Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden kantoja neuvostossa. Puheenjohtajavaltio Belgia esitti ehdotuksen unionin ja sen jäsenvaltioiden puolesta otettavaksi kannaksi ja otti huomioon kaikki jäsenvaltioiden näkemykset yhteisen kannan muodostamiseksi. Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden puolesta otettava kanta ad hoc -komitean ensimmäistä istuntoa varten hyväksyttiin 25. huhtikuuta 2024¹. Kannassa puolletaan vahvoja kansainvälisen veroyhteistyön puitteita Yhdistyneiden kansakuntien puitteissa oikeudenmukaisen, osallistavan ja tehokkaan globaalien verojärjestelmän varmistamiseksi. Kannassa korostetaan sääntöihin perustuvan kansainvälisen järjestyksen, osallistavan ja tasapuolisen veroyhteistyön sekä globaalien vuoropuhelun merkitystä politiikan synergioiden luomiseksi. EU kannattaa ehdotetun yleissopimuksen mukauttamista nykyisiin kansainvälisiin veroaloitteisiin päällekkäisyyksien välttämiseksi ja johdonmukaisuuden varmistamiseksi. EU ja sen jäsenvaltiot kannattavat yhteisymmärrykseen perustuvaa päätöksentekoa, jossa otetaan huomioon kaikkien maiden näkökulmat, ja korostavat, että on tärkeää tukea kestävä kehityksen tavoitteita tehokkaan veropolitiikan avulla.

¹ ST 9129/24 REV 1.

5. Ad hoc -komitean ensimmäisessä varsinaisessa istunnossa käydyissä keskusteluissa keskityttiin tehtävämäärityksen mahdolliseen rakenteeseen, mukaan lukien yleissopimuksen olennaiset osat ja korkean tason sitoumusten mahdolliset aiheet. Istunnossa tarkasteltiin myös mahdollisuutta kehittää samanaikaisesti varhaisia pöytäkirjoja.

6. Sisällöllisistä kysymyksistä keskusteluissa keskityttiin kotimaisten resurssien käyttöönoton käsitteeseen ja valmiuksien kehittämisen rooliin, varakkaiden yksityishenkilöiden tehokkaan verotuksen tärkeään merkitykseen ja mahdollisiin verotustoimenpiteisiin ympäristöhaasteisiin vastaamiseksi. Kiistanalaisimpia kysymyksiä olivat monikansallisten yritysten tulojen tasapuolinen verotus ja rajatylittävien liiketoimien verotus. Vaarana on myös päällekkäisyys OECD:n kahden pilarin ratkaisun kanssa. Toinen kiistanalainen kysymys oli varhaisten pöytäkirjojen mahdollinen kehittäminen ja erityisesti se, kehitetäänkö ensin puiteyleissopimus ja vasta sen jälkeen pöytäkirjat vai laaditaanko samanaikaisesti kiireellisiä asioita koskevia pöytäkirjoja. Valtuuskuntien esille ottamia varhaisissa pöytäkirjoissa käsiteltäviä kysymyksiä olivat muun muassa seuraavat: laittomat rahavirrat, rajatylittävien palvelujen verotus, digitaalitalouden verottaminen, riitojen ehkäiseminen ja ratkaiseminen, varakkaiden yksityishenkilöiden verotus, ympäristöhaasteet, tietojenvaihto ja verokannustimet.

7. Ad hoc -komitean puheenjohtaja ehdotti aikataulua seuraaville vaiheille, mukaan lukien tehtävämäärityksen ensimmäisen luonnoksen ja YK:n jäsenvaltioiden ja sidosryhmien kirjallisten kannanottojen jakaminen ennen toista istuntoa.

8. Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot osallistuivat aktiivisesti ad hoc -komiteassa käytyihin keskusteluihin. Ad hoc -komitean ensimmäisen varsinaisen istunnon avajaistilaisuudessa 26. huhtikuuta 2024 sovitun kannan esitti EU:n YK-edustusto EU:n ja sen jäsenvaltioiden puolesta sekä neuvoston puheenjohtajavaltiona toimiva Belgia EU:n jäsenvaltioiden puolesta. Muut istuntoon osallistuneet jäsenvaltiot tukivat ja täydensivät yhteistä kantaa. Istunnon aikana puheenjohtajavaltio Belgia, EU-edustusto ja komission yksiköt tekivät tiivistä yhteistyötä ja järjestivät säännöllisiä EU:n tietojenvaihto- ja koordinoitkokouksia. Myös valtuuskuntien edustajat pääkaupungeista ja Brysselissä toimivat veroasioiden erityisasiantuntijat osallistuivat istuntoon virtuaalisesti. Istunnot on pidetty vuorotellen YK:n länsiryhmän kokousten kanssa, minkä jälkeen kaikille EU:n jäsenvaltioille on tiedotettu viimeisimmistä keskusteluista. Lisäksi järjestettiin kolmansille maille suunnattua tiedotusta sekä kokouksia asiaankuuluvien sidosryhmien, kuten kansalaisjärjestöjen, kanssa paikan päällä käytyjen keskustelujen mukaisesti.
9. Ad hoc -komitean ensimmäinen varsinainen istunto oli ratkaiseva askel uuden oikeudellisesti sitovan kansainvälistä veroyhteistyötä koskevan välineen ehdotetun tehtävämäärityksen laatimisen kannalta. Istunnossa vahvistettiin osallistavan, tehokkaan ja oikeudenmukaisen kansainvälisen veroyhteistyön merkitys ja korostettiin merkittäviä eroja YK:n eri jäsenvaltioiden ja maaryhmien kannoissa, erityisesti teollisuus- ja kehitysmaiden välillä. Työtä on vielä edistettävä huomattavasti. Toivottavasti joistakin kysymyksistä päästään yhteisymmärrykseen, jotta voidaan varmistaa, että kehys vastaa tehokkaasti kaikkien maiden tarpeita.